

ЕКОНОМІКА

І РЕГІОН №6 (55) 2015

ЭКОНОМИКА И РЕГИОН

ECONOMICS AND REGION

Науковий вісник Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

Грудень 2015 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- ОНИЩЕНКО В.О.** – головний редактор, д.е.н., проф., ректор Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- КОМЕЛІНА О.В.** – заступник головного редактора, д.е.н., проф., декан факультету менеджменту і бізнесу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ПТАЩЕНКО Л.О.** – відповідальний секретар, д.е.н., проф. кафедри фінансів і банківської справи Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- БРИЖАНЬ І.А.** – д.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ВАРНАЛІЙ З.С.** – д.е.н., проф. кафедри фінансів Київського національного університету імені Т.Г. Шевченка;
- ВОЛКОВА Н.І.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів і банківської справи Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ДУБШЦЕВ В.П.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри економічної теорії та регіональної економіки Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- КОЗАЧЕНКО Г.В.** – д.е.н., проф., проф. кафедри фінансів і банківської справи Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- КОРГАНАШВІЛІ Л.Д.** – д.е.н., проф., керівник центру забезпечення якості та наукової діяльності Міжнародної школи туризму Тбіліського державного університету імені І. Джавахішвілі;
- МАЗАРАКІ А.А.** – д.е.н., проф., ректор Київського національного торговельно-економічного університету;
- МОМОТ Т.В.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку та аудиту Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;
- ОБОЛЕНСЬКА Т.Є.** – д.е.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи Київського національного економічного університету імені В. Гетьмана;
- ПОГОРЕЛОВ Ю.С.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку та аудиту Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- РОЛІНІК-САДОВСЬКА Є.** – доктор філософії (PhD), асоц. професор факультету менеджменту Белостоцької Політехніки, м.Белосток (Польща);
- ХВЕСИК М.А.** – д.е.н., проф., директор Інституту природокористування та сталого розвитку НАН України, член-кореспондент УААН;
- ЧЕВГАНОВА В.Я.** – к.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємства та управління персоналом Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ЧИЧКАЛО-КОНДРАЦЬКА І.Б.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри міжнародної економіки та маркетингу Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ШВІЛЬ ЮРГЕН** – доктор наук, проф., Департамент підприємництва та управління / Міжнародний менеджмент та маркетинг. Університет прикладних наук, м. Браденбург (Німеччина);
- ШИНКАРЕНКО Р.В.** – к.е.н., доц., декан фінансово-економічного факультету Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка;
- ЮРКІВ Н.Я.** – д.е.н., доц., завідувач кафедри управління банківської безпекою Університету банківської справи НБУ.

Журнал "Економіка і регіон" внесений до переліку наукових фахових видань України (наказ МОН України № 12 79 від 16.11.2014).

Видання – науковий журнал. Концепція журналу базується на багаторічному науковому, фаховому висвітленні актуальних проблем економіки України та світу. Основні рубрики: економіка й управління національним господарством; розвиток продуктивних сил і регіональна економіка; економічна теорія та історія економічної думки; світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління підприємствами; економіка природокористування й охорона навколишнього середовища; демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика; гроші, фінанси і кредит; бухгалтерський облік, аналіз та аудит; математичні методи, моделі й інформаційні технології в економіці; економічна безпека держави та суб'єктів господарювання.

Видається з липня 2003 р. Виходить шість разів на рік. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ 7560, видане 15.07.2003. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Засновник і видавець журналу – Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка.

Назва, концепція, зміст та дизайн журналу "ЕІР" є інтелектуальною власністю редакції журналу "Економіка і регіон" та охороняється законом про авторські й суміжні права. При передрукуванні посилання на журнал "ЕІР" обов'язкове. Матеріали друкуються мовою оригіналу. Відповідальність за точність поданих даних несуть автори матеріалів, редакція не завжди поділяє думку авторів.

ISSN 2218-1199
ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 98763

Рекомендовано до друку Вченою радою Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (прот. № 8 від 27.11.15)
Верстка Ю.М. Веркола
Коректор Я.В. Новічкова
Здано до набору 05.11.2015
Підписано до друку 27.11.2015
Формат 60x80 1/8. Обл.-видавн. арк. 13,38.
Тираж 300 прим. Замовлення № 133.

Надруковано поліграфцентром Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3130 від 06.03.2008

Адреса: 36011, Полтава, Першотравневий просп., 24. Тел.: (05322) 2-98-75;
e-mail: v171@pntu.edu.ua;
сайт журналу: <http://eir.pntu.edu.ua>

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

- 3 О.А. Гавриш, С.В. Войтко, Ю.В. Бухун. Синтез проривних технологій космічної галузі на основі поєднання дослідницької, науково-технічної, виробничої та інвестиційної діяльності
11 С.В. Діденко. Реформування державного внутрішнього фінансового контролю в Україні
16 І.В. Барановська. Якісні параметри модернізації національної економіки

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

- 22 Т.В. Момот, Н.О. Чех. Оцінка ризиків проведення IPO та шляхи їх мінімізації в системі забезпечення корпоративної безпеки
28 О.І. Ключко. Аналіз підходів до проектування системи управління економічною безпекою сучасного підприємства
34 Т.М. Завора. Теоретико-методичні підходи до оцінювання рівня національної безпеки у соціальній сфері в умовах системної трансформації
41 М.М. Топорков. Інституціоналізація тіньової економіки в Україні

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

- 47 В.Б. Родченко, О.О. Навроцький. Ключові структурні пропорції підприємницького середовища регіонів України
52 А.В. Горбань. Проблеми використання автомобільного транспорту УРСР (1960 – 1980 рр.)

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Й ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

- 59 В.І. Дешко, М.М. Шовкалюк, О.П. Красовський, І.Ю. Білоус. Досвід впровадження міжнародного інвестиційного проекту з підвищення енергоефективності об'єктів соціальної сфери

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

- 64 Ю.С. Погорелов, К.А. Лейко. Шляхи розвитку соціально-економічного потенціалу підприємства

- 72 П.А. Швець. Теоретико-методологічні аспекти функціонування соціальної інфраструктури країни

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

- 77 Ю.С. Худолій. Проблеми забезпечення та напрями підвищення фінансової стійкості банків в Україні
82 І.М. Кречотень. Європейський досвід ринку іпотечного кредитування
87 С.Б. Манжос. Роль банківських установ у забезпеченні фінансової безпеки держави

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ (за видами економічної діяльності)

- 93 Е.В. Хаджинова. Информационное обеспечение механизма управления взаимодействием в предпринимательской сети
99 О.О. Глущенко. Принципи формування податкової стратегії підприємства
103 О.В. Христенко, А.С. Остапчук. Теоретичні аспекти застосування трансферу технологій у діяльності сучасного підприємства
110 М.І. Іванова. Формування понятійно-категоріального апарату логістики
115 Л.М. Христенко. Особливості ресурсного забезпечення діяльності підприємства
120 Ю.І. Ключ. Визначення складників корпоративної системи управління інноваціями
127 О.В. Сиваченко. Побудова семантичного ядра як основа маркетингових комунікацій підприємства машинобудування в мережі інтернет

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

- 131 Г.В. Лебедик, А.С. Криуліна. Сучасний стан та перспективи розвитку розрахунків з органами соціального страхування
136 О.В. Коба, А.О. Софієнко, А.О. Чиж. Визнання, ідентифікація та класифікація нематеріальних активів
143 Ю.І. Матюшина, Н.В. Сагайдак, К.С. Туржанська. Формування системи внутрішнього аудиту на підприємстві

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 336.71:65.011.3

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Ю.С. Худолій, кандидат економічних наук.
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

© Худолій Ю.С., 2015.

Статтю отримано редакцією 03.11.2015 р.

Вступ. На сучасному етапі розвитку фінансового сектора в Україні значної актуальності набувають питання «виживання» комерційних банків, забезпечення їх конкурентоспроможності та стійкості, в умовах постійних і часом непередбачуваних змін в економіці, політиці та соціальній сферах. Адже лише фінансово стійкий банк із значним запасом міцності зможе продовжувати свою діяльність навіть при виникненні непередбачуваних подій чи ризиків (таких як ведення воєнних дій на території нашої країни, політична й економічна криза).

Огляд останніх джерел досліджень і публікацій. Основні положення щодо аналізу, оцінювання й визначення шляхів забезпечення фінансової стійкості банків у своїх роботах розглядали такі зарубіжні науковці, як П. Роуз, Дж. Сінкі, Ю.С. Масленченков та інші, а також вітчизняні вчені, зокрема О.В. Дзюблюк досліджував теоретичні засади фінансової стійкості комерційних банків і методичні основи механізму управління фінансовою стійкістю як форми її практичного забезпечення [2]. О.Д. Заруба у своїх роботах розглядав загальний механізм управління фінансовою стійкістю банку. У працях Н.М. Шелудько висвітлено проблему управління фінансовою стійкістю комерційних банків за умов ринкової трансформації економіки. В.П. Пантелєєв, С.П. Халява у своїх дослідженнях розкривають проблеми регулювання фінансової стійкості комерційного банку. Але, незважаючи на значну кількість розробок, ця категорія є настільки важливою складовою діяльності банку, що більш детального вивчення потребують окремі аспекти забезпечення та напрями підвищення фінансової стійкості банку, тому що від її достатності залежить майбутній фінансовий стан банківської установи, довіра до неї з боку клієнтів та контрагентів. Також фінансова стійкість кожного окремого банку впливає на стан банківської системи, адже кожний банк, котрий вливається в систему, є невід'ємною її частиною і здатний принести в неї як новації та користь, так і тіньові схеми з відмивання коштів, недобросовісну конкуренцію, ведення збиткової діяльності, що негативно впливає на неї в цілому.

Існує багато факторів, що впливають на фінансову стійкість комерційних банків. Варто відзначити, що й на сьогоднішній день не сформовано єдиного визначення цієї категорії, адже науковці всього світу так і не змогли дійти згоди з приводу того, що ж собою являє фінансова стійкість комерційного банку та які фактори її забезпечують.

Постановка завдання. Метою написання статті є визначення сучасних проблем забезпечення фінансової стійкості комерційних банків, а також розроблення адекватних до нових реалій шляхів і методів забезпечення стійкого функціонування вітчизняних банків.

Основний матеріал і результати. У сучасних умовах забезпечення фінансової стійкості комерційних банків базується на таких принципах [3]:

1) фінансова стійкість комерційного банку означає зростання основних позитивних параметрів його діяльності (капіталу, активів, ліквідності, платоспроможності, рентабельності й т.д.) та зниження негативних параметрів (ризиковості, неякісних і неробочих активів, незбалансованості кредитного та депозитного портфелів тощо), причому цей процес має бути безперервним і динамічним та передбачає постійне регулювання з боку керівництва банку з урахуванням реалій стану економіки;

2) фінансова стійкість комерційного банку залежить від внутрішніх та зовнішніх факторів і досягається лише за умов своєчасного та об'єктивного оцінювання ступеня їх впливу на діяльність банківської установи з метою уникнення прийняття неправильних, неадекватних до реальної ситуації управлінських рішень і запобігання погіршенню фінансового стану банку;

3) забезпечення фінансової стійкості комерційних банків, подальше функціонування банківського сектора, перехід від екстенсивної до інтенсивної фази його розвитку неможливі без активізації зв'язків банківського і виробничого секторів економіки.

Під час кризових явищ основні принципи забезпечення фінансової стійкості комерційних банків в Україні були порушені, що пов'язано з кумулятивним ефектом дії ряду негативних чинників, які нагромаджувалися впродовж тривалого часу і вплив яких посилювався в період загострення кризових явищ на світових фінансових ринках, а нині ще і з воєнними діями (рис. 1).

Сукупний вплив негативних факторів призвів до того, що станом на 5 травня 2015 року кількість банківських установ, у яких введена тимчасова адміністрація або які знаходяться у стадії ліквідації, досягла п'ятдесяти [5]. Це явище носить надзвичайно негативний характер, адже мало того, що проблемні банки та банки-банкрути знижують і без того низьку довіру населення до банківської системи, так деякі з них ще й тягарем лягають на Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), адже у випадку, якщо на купівлю проблемного банку або хоча б на передачу частини його активів не буде знайдено інвестора, то робота з виведення банку з ринку і відшкодування вкладів клієнтам повністю лягає на ФГВФО, що при великих обсягах потребуватиме отримання значних кредитів фондом, у результаті це дає негативний ефект у вигляді відтягування для ліквідації збанкрутілого банку ресурсів, котрі могли б бути використані на допомогу банкам, у яких ще є шанси повернути свою фінансову стійкість до достатнього рівня. Прикладом у цьому випадку може стати ПАТ «Дельта Банк». За словами голови ФГВФО, «найгірший варіант – ліквідація банку. За первинними підрахунками, 16,7 млрд гривень мають бути виплачені через Фонд. Сума дуже велика» [6].

Рис. 1. Чинники, що негативно впливають на фінансову стійкість банків в Україні

*Складено автором на основі джерел [2, 4]

Значну потребу в докапіталізації банки відчували саме з початком воєнних дій та виникненням проблем в економіці країни, адже при погіршенні фінансового стану

позичальників банкам довелося формувати за власний рахунок значні обсяги резервів під видані кредити, а отже рівень їх капіталізації дуже зменшився. Крім того, в результаті згаданих подій, відповідно різко впала якість кредитних портфельів вітчизняних банків, котрі формують більшу частину активів комерційних банківських установ.

Свою роль відіграли високий рівень доларизації економіки та девальвація національної валюти, в результаті девальвації національної валюти піднялася вартість товарів і послуг у країні (адже навіть у промисловості значна частина ресурсів, що використовується, – це імпорتنі ресурси, розраховуватися за які необхідно частіше за все в доларах), що знову ж таки погіршило фінансовий стан позичальників, котрі часто просто не мають коштів навіть на погашення основної суми боргу, не кажучи вже про відсотки.

Виникнення значних ризиків у банківській діяльності спричинило передбачувану ситуацію – здорожчання банківських послуг, а в деяких випадках навіть припинення кредитування за певними напрямками (наприклад, споживчим), у зв'язку з «дорогими для банку грошима». У результаті реальна ставка банківського кредитування в наші дні для фізичних та юридичних осіб утримується на рівні, не меншому, ніж 27 – 30% річних [7].

Через брак довіри клієнтів до банківських установ вони виводять із неї свої кошти, в результаті маємо ситуацію, коли ресурси, котрі банки могли б використати для кредитування реального сектора економіки, просто виводяться з банківської системи (за 2014 рік вона втратила третину депозитів [4]), для утримання хоча б частини коштів, що забираються, банки піднімають рівень депозитних ставок, при цьому виникає шкода у вигляді здорожчання кредитів, через що страждають підприємці та реальний сектор економіки. Другим негативним явищем підвищення депозитних ставок є те навантаження, котре може бути покладено на ФГВФО у випадку зникнення такого банку з ринку через банкрутство.

У цьому випадку можна погодитись із словами экс-банкiera Євгенія Черемис: «Високі ставки за депозитами – перший сигнал, що в банку є проблема. Це більше 20% у гривні на рік і більше 5% у валюті» [8].

Запропонуємо певні заходи щодо підвищення фінансової стійкості банківських установ (рис. 2).

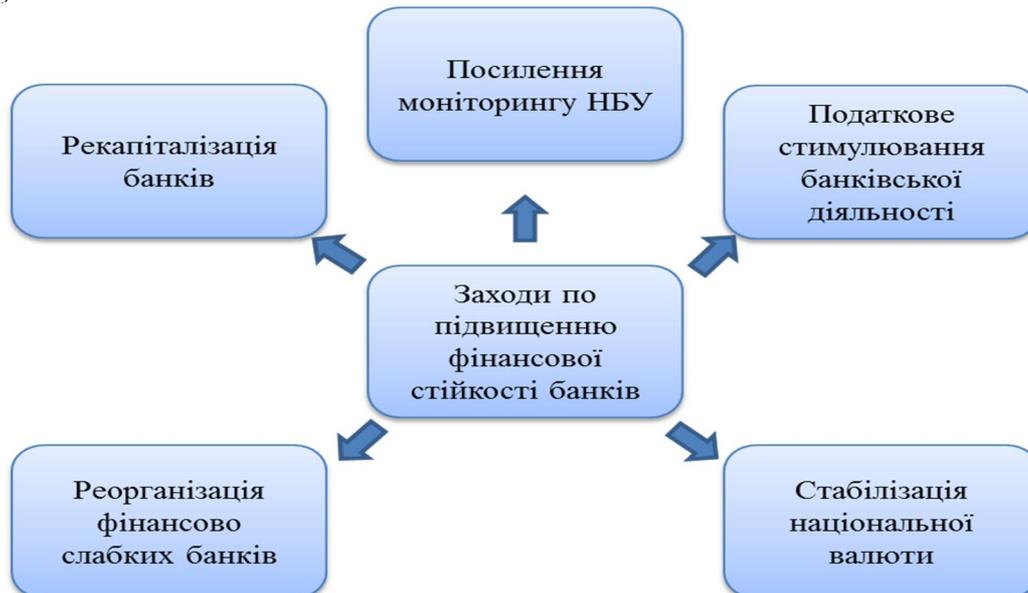

Рис. 2. Заходи щодо підвищення фінансової стійкості банків України

*Складено автором

Рекапіталізація банків може здійснюватися двома способами:

1) додаткові інвестиції з боку власників банку, однак такий спосіб може бути проблемним у випадку з великими банками, коли у власників просто недостатньо коштів для того, щоб покрити потребу банківської установи в капіталі;

2) варіант рекапіталізації проблемних банків за рахунок коштів великих вкладників. В обмін на це VIP-клієнти та юридичні особи зможуть стати акціонерами банку, а НБУ, зі свого боку, надасть фінансовій установі рефінансування на оздоровлення [9].

Посилення моніторингу НБУ дозволить своєчасно отримувати дані про діяльність банківських установ, про достатність капіталу, рівень ліквідності та значення інших показників, що характеризують стан фінансової стійкості банку. На жаль, при порушеннях певних нормативів банки намагаються зробити все для того, щоб стабілізувати ситуацію будь-якими методами і щоб про це не дізналися наглядові органи. Адже у цьому випадку з боку останніх не тільки буде вжито відповідних заходів, а й може постраждати репутація банку. Посилення моніторингу є суто адміністративним інструментом попередження проблем із фінансовою стійкістю банків, він повинен бути реалізований у вигляді створення при кожній банківській установі відділу на зразок фінансового контролінгу, котрий дозволив би допомагати комерційним банкам ефективно здійснювати їх роботу, а НБУ – своєчасно отримувати звітні дані по діяльності банківських установ і швидко вживати відповідних заходів щодо їх стабілізації, якщо виникає така необхідність.

Реорганізація банків в Україні (з урахуванням необхідності великої частини банків у рекапіталізації) може бути досягнута шляхом злиття або приєднання. Такий механізм дозволить фінансово слабшим банкам продовжити свою діяльність, збільшивши фінансову стійкість за рахунок ресурсів інших банків, що беруть участь у цих процесах. У випадку, якщо інші банки мають достатній рівень фінансової стійкості, то їм може бути цікаво отримання певних видів активів, підсилення своєї ресурсної бази. Однак на такий вид реорганізації можуть погодитися не всі банківські установи. Менш радикальним способом є створення банківських корпорацій, банківських холдингових груп. Ці заходи дозволяють розширити коло клієнтів банків, підсилити слабші, але перспективні банки, а сильніші й більш стабільні отримують додаткові фінансові ресурси, при цьому банки зберігають фінансову самостійність і відповідають за зобов'язаннями й операціями відповідно до законодавства, установчого договору та статуту.

Стабілізація національної валюти – досить складний процес, однак він дозволить повернути довіру до банківської системи і бажання клієнтів зберігати свої кошти в банках, не боячись втратити їх через знецінення, що дозволить зупинити процес вилучення депозитів із банківської системи, котрий ми спостерігаємо зараз. Такий захід потребує значних зусиль, зокрема припинення воєнних дій на території нашої країни, та розвитку реального сектора економіки. Початковим заходом з боку НБУ стало підвищення облікової ставки до 30%. Згідно із задумом, при високій обліковій ставці зростають ставки за кредитами бізнесу. Він на таких умовах брати кредити не хоче, через що в економіку надходить менше грошей. Мала кількість грошей в обороті веде до їхнього подорожчання, а не знецінювання. Тобто гривня має зміцнитися. З іншого боку, кредити стануть менш доступними. Коли банкам доводиться брати в борг у НБУ під більш високий відсоток, вони, природно, перекладають витрати на своїх клієнтів. Ставки за новими кредитами зростуть – так відбувається завжди, коли підвищується облікова ставка. Це призведе до проблем не лише у нових позичальників, а й у старих, які часто беруть нові кредити, аби погасити старі [10]. Крім того, такий захід робить і без того складне отримання реальним сектором економіки позикових ресурсів (через високі ставки відсотка) ще складнішим, що негативно впливає на загальноекономічну ситуацію. Звісно інфляцію цей захід може зупинити, однак використання його в довгостроковій перспективі є недоцільним, адже це може спричинити більше шкоди, ніж користі.

Під податковим стимулюванням мають на увазі створення фіскальними органами умов, що дозволять банківській системі ефективно функціонувати. У наш час розумним рішенням було б створити податкові канікули щодо оподаткування депозитів, це створило б хоча і не надто великий, однак все ж додатковий стимул для клієнтів банківських установ не вилучати свої депозитні вклади.

Висновки. Таким чином, на сьогоднішній день ми маємо досить складну ситуацію в банківському секторі нашої країни, для якої характерна втрата довіри клієнтів і масове вилучення їх коштів, банкрутства банків, потреба банківських установ у докапіталізації. Причиною такої ситуації стали військові дії на території країни, високий рівень доларизації економіки, девальвація національної валюти, висока вартість банківських послуг та інші фактори. Звісно жодна банківська система не може існувати в умовах економічної та фінансової кризи, тому для поліпшення ситуації потрібно докласти значних зусиль не тільки для стабілізації ситуації всередині банківської системи, а й для поліпшення загальноекономічної ситуації в цілому. Адже банки являють собою «кровоносну систему економіки», без нормально працюючої банківської системи в сучасних умовах реальний сектор економіки діяти не може, у свою чергу без кредитування бізнесу банківські установи також не

можуть нормально функціонувати, перетворюючись у звичайних «спекулянтів». Необхідними заходами для підвищення фінансової стійкості банків на сьогодні є: рекапіталізація та реорганізація банків, посилення моніторингу банківської діяльності Національним банком України, стабілізація національної грошової одиниці та використання податкового стимулювання, що сприяє банківській діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Чамара Р.О. Сутність фінансової стійкості комерційного банку та ефективні шляхи її забезпечення / Ю.С. Довгаль, Р.О. Чамара // Фінансовий простір. – 2015. – № 1 (17). – С. 130 – 134.
2. Дзюблук О.В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи: монографія / О.В. Дзюблук, Р.В. Михайлюк. – Тернопіль: ТНЕУ, 2009. – 316 с.
3. Ключко Л.А. Фінансова стабільність банків та її визначальні характеристики / Л.А. Ключко // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2009. – №1. – С. 142 – 149.
4. Банківська система 2015: виклики та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=14741673>.
5. Тимчасова адміністрація та ліквідація банків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fg.gov.ua/payments/>.
6. Голова Фонду гарантування: Ліквідація «Дельта Банку» – найгірший варіант [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ru/news/~/347921>.
7. Прагнемо виходу з кризи: який шлях обрати, щоб не збитися на манівці [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/pragnemo-vihodu-z-krizi-yakij-shlyah-obrati-shob-n/>.
8. Високі ставки за депозитами – перший сигнал, що в банку є проблема, – экс-банк'єр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://banker.ua/insurance/expert/2015/04/08/1180473099/vysokie-stavki-po-depozitam--pervuj-signal-cto-v-banke-est-problema-eks-bankir/>.
9. Рекапіталізація проблемних банків може пройти успішно – експерт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://newsradio.com.ua/2014_03_24/Rekap-tal-zac-ja-problemnih-bank-v-mozhe-projti-uspshno-ekspert-5497/.
10. НБУ підвищив облікову ставку до 30%: як це вплине на економіку, кредити та гаманці українців [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsn.ua/groshi/nbu-pidvischiv-oblikovu-stavku-do-19-5-yak-ce-vpline-na-bankivsku-sistemu-ta-gamanci-ukrayinciv-407561.html>.

УДК 336.71:65.011.3

Худолій Юлія Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. **Проблеми забезпечення та напрями підвищення фінансової стійкості банків в Україні.** Визначено основні принципи забезпечення фінансової стійкості комерційних банків. Розглянуто чинники, що негативно впливають на фінансову стійкість банків в Україні. Узагальнено та деталізовано основні заходи щодо підвищення фінансової стійкості банків України в умовах кризи.

Ключові слова: фінансова стійкість банків, фінансова стійкість банківської системи, напрями підвищення фінансової стійкості банків.

УДК 336.71:65.011.3

Худолій Юлія Сергеевна, кандидат экономических наук, доцент кафедры финансов и банковского дела, Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка. **Проблемы обеспечения и направления повышения финансовой устойчивости банков в Украине.** Определены основные принципы обеспечения финансовой устойчивости коммерческих банков. Рассмотрены факторы, негативно влияющие на финансовую устойчивость банков в Украине. Обобщены и детализированы основные мероприятия по повышению финансовой устойчивости банков Украины в условиях кризиса.

Ключевые слова: финансовая устойчивость банков, финансовая устойчивость банковской системы, направления повышения финансовой устойчивости банков.

UDK 336.71:65.011.3

Khudoliy Yu.S., Ph.D., Associate Professor, Department of Finance and Banking, Poltava National Technical Yuri Kondratyuk University. **Problems of maintenance and ways of increasing the banks' financial stability in Ukraine.** The basic principles of commercial banks' financial stability are defined in the article. The factors affecting the banks' financial stability in Ukraine have been considered. The basic actions to improve the financial stability of the Ukrainian banks under the crisis conditions were summarized and detailed.

Keywords: financial stability of banks, financial stability of the banking system, ways of increasing the financial stability of banks.